

Suunnistusharjoituksen suunnittelu

Lahden Suunnistajat -37

Alexi Anttolainen 6.1.2023

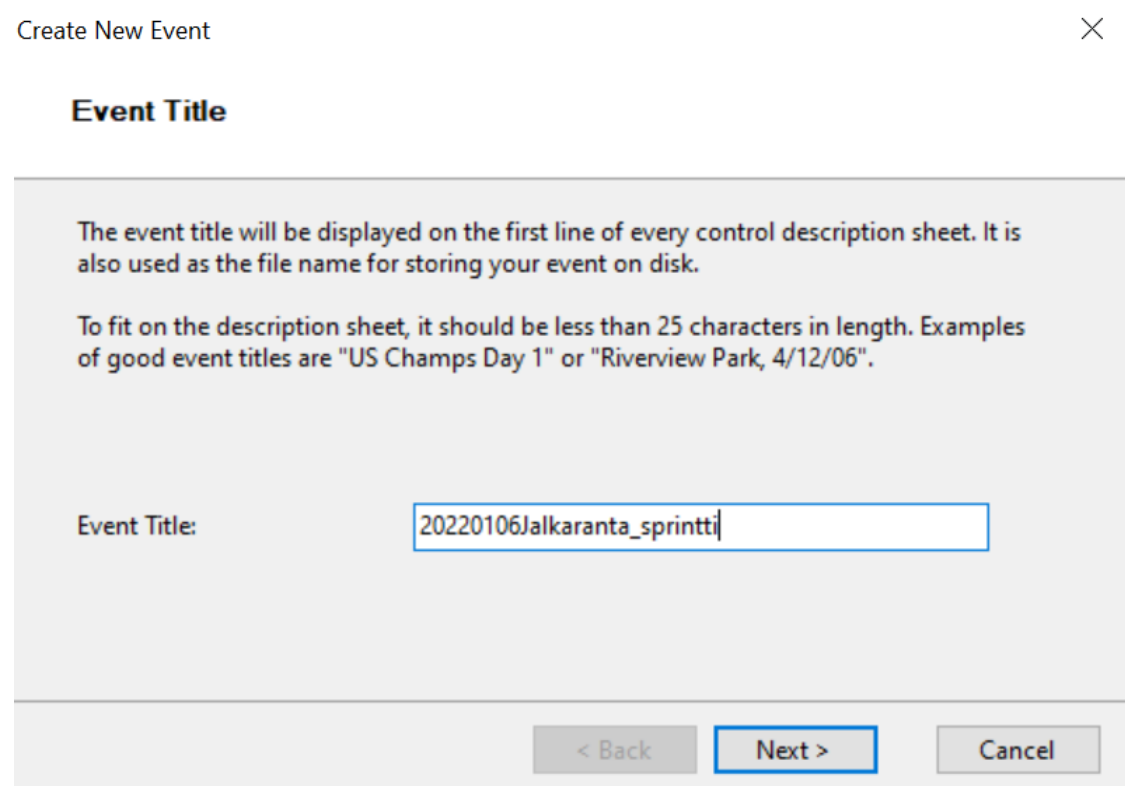
Suunnitteluohjelmat

- Purpel pen on ilmainen suunnistusratojen suunnittelu ohjelma <http://purple-pen.org/> - Voit ladata ohjelman täältä.
 - Mahdollistaa karttapohjan niin ocad, pdf kuin kuva muodossakin.
- Ocad tarjoaa mahdollisuuden kartan muokkaamiseen sekä laajemmat mahdollisuudet ratojen suunnitteluun – Ocad:n eri versiot ovat maksullisia.
 - Jos olet kiinnostunut tekemään karttaa tai suunnittelemaan ratoja enemmän ole yhteydessä Alluun

Purple pen käyttö – Ratasuunnittelun aloittaminen

- Kun avaat Purple penin tulee vaihtoehdoiksi
 - Uusi (new event),
1. Kun suunnittelet uutta rataa valitse uusi (new event) ja valitse OK
 2. Seuraavaksi nimetään ratasuunnittelu tiedosto. Tähän voit käyttää muotoa vuosikuukausipäiväpaikka_selitys (20230106Jalkaranta_sprintti ja valitseNext

Purple pen käyttö – Ratasuunnittelun aloittaminen

3. Seuraavaksi valitaan karttapohja (Choose map file)
4. Valitse tiedostoista oikea karttapohja ja valitse Open

Create New Event

Map File

In order to design your courses, you must select the map file you will be using. Typically this is an OCAD or OpenOrienteering Mapper file (although PDFs and image files like JPEGs can be used instead). Click the "Choose..." button to select a map file.

Choose map file...

< Back

Next >

Cancel

Open

File Explorer window showing the Downloads folder. The file 'Jalkaranta_A4_2023' is selected.

Name	Date modified	Type
Today (3)		
Jalkaranta_A4_2023	04/01/2023 12.53	Chrom...
Jalkaranta_A3_4000 (2)	04/01/2023 12.49	OCAD 2...
Jalkaranta_A4_2022	04/01/2023 12.49	OCAD 2...
Earlier this week (3)		
Sprintivetojen harjoituskortti	02/01/2023 20.48	Chrom...
Knocksprintin harjoituskortti	02/01/2023 20.47	Chrom...
Lahden 2023 Harjoitusviikonloput esite	02/01/2023 20.37	Chrom...
Last week (39)		
vanhempainiltaa4	01/01/2023 16.10	Chrom...
Kuitti 26_ Juoksukenkiä	28/12/2022 15.27	Chrom...
Kuitti_7_vakuutus	28/12/2022 11.47	Chrom...
Kuitti_17_lisenssi ja vakuutus	28/12/2022 11.46	Chrom...
Kuitti25_hieronta	28/12/2022 11.35	Chrom...
Kuitti24_hieronta	28/12/2022 11.34	Chrom...

File name: Jalkaranta_A4_2023

All map files

Open Cancel

Purple pen käyttö – Ratasuunnittelun aloittaminen

5. Karttapohja on nyt valittu, valitse next
6. Kun käytetään PDF määrittele kartan mittakaava. Tarkista mittakaava karttatiedostosta. Sprinttikartassa yleensä 4000 ja maastokartassa 10000. Valitse next

Create New Event

Map File

In order to design your courses, you must select the map file you will be using. Typically this is an OCAD or OpenOrienteering Mapper file (although PDFs and image files like JPEGs can be used instead). Click the "Choose..." button to select a map file.

Choose map file...

Selected Map File

C:\Users\Aleksi Anttolainen\Downloads\Jalkaranta_A4_2023.pdf

The map file was successfully loaded. If you send your Purple Pen file to someone else, they must have the map file also.

< Back

Next >

Cancel

Create New Event

Bitmap Resolution

When using an PDF file as a map, you must specify the map scale.

The scale of the map indicates the relationship between the paper map and the real world.

Map scale:

1: 4000

< Back

Next >

Cancel

Purple pen käyttö – Ratasuunnittelun aloittaminen

7. Valitse kartan tulostusmittakaava (yleensä sama kuin karttapohjan mittakaava). Valitse next

8. Valitse kartan koko (yleensä A4, joskus A3) ja onko karttapohja pysty vai vaaka. Valitse next

Create New Event ×

Print Scale

What scale will you be using to print your courses? In most cases, you will want to use the existing scale of the map.

Map scale: 1: 4000

Default printing scale: 1:

(You can change the printing scale later for any course by choosing Course/Properties.)

Create New Event ×

Paper Size

Enter the size and orientation of the paper that you will use to print your map.

Size:

Width: mm Height: mm

Margin (all sides): mm

You can change this later with File/Set Print Area.

Purple pen käyttö – Ratasuunnittelun aloittaminen

9. Valitse mihin kansioon haluat tallentaa ratasuunnittelu tiedoston. Ehdottaa samaa kansiota kuin missä karttapohja. Valitse next

10. Valitse mitä ratamerkintöjä tiedosto käyttää.

- Jos sprintti valitse Descriptions 2018 ja ISSprOM 2019
- Jos maasto valitse Descriptions 2018 ja ISOM 2017. Valitse next

Create New Event ✕

Event File Location

What folder (directory) do you want to save your course event file in?

In the same folder as the map file.

In another folder I choose.

Create New Event ✕

IOF Standards

Which versions of IOF standards would you like Purple Pen to follow?

IOF Description Standard

Descriptions 2004 Descriptions 2018

IOF Map Standard

ISOM 2000 / ISSOM 2007 ISOM 2017 ISSprOM 2019

(These settings can be changed later using Event/IOF Standards)

Purple pen käyttö – Ratasuunnittelun aloittaminen

11. Valitse mistä numerosta rastikoodit alkavat (alkuehdotus 31 alkaen on yleensä hyvä). Voidaan muuttaa myöhemmin. Valitse next.

12. Vahvista mihin tiedosto tallennetaan. Valitse Finnish.

Create New Event

Control Numbering

Newly created controls are automatically numbered. Please choose the starting control number to use.

Starting code:

Disallow codes that could be read upside-down (e.g., "68"/"89")

(This setting can be changed later using Event/Automatic Numbering)

< Back

Next >

Cancel

Create New Event

Create Event

Click "Finish" to create your new event. Your event file will be saved as:

C:\Users\Aleksi Anttolainen\Downloads\20220106Jalkaranta_sprintti.ppen

After your event is created, select "New Course..." from the Course menu to create one or more courses.

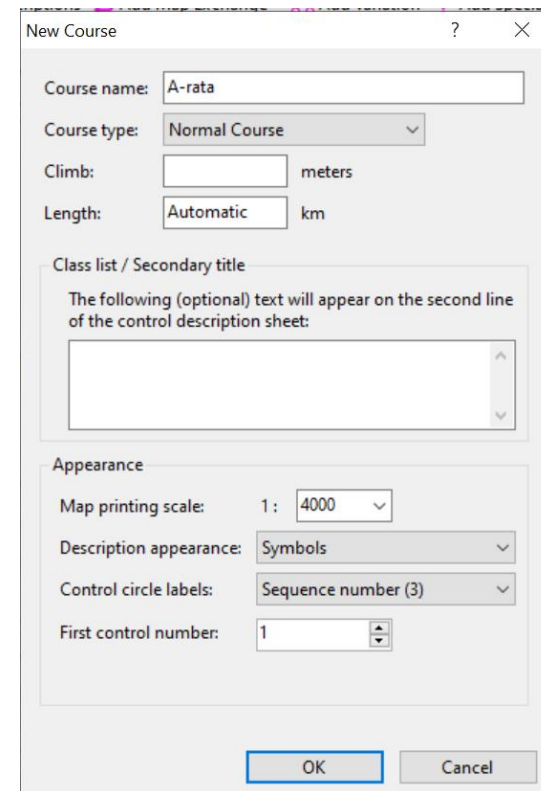
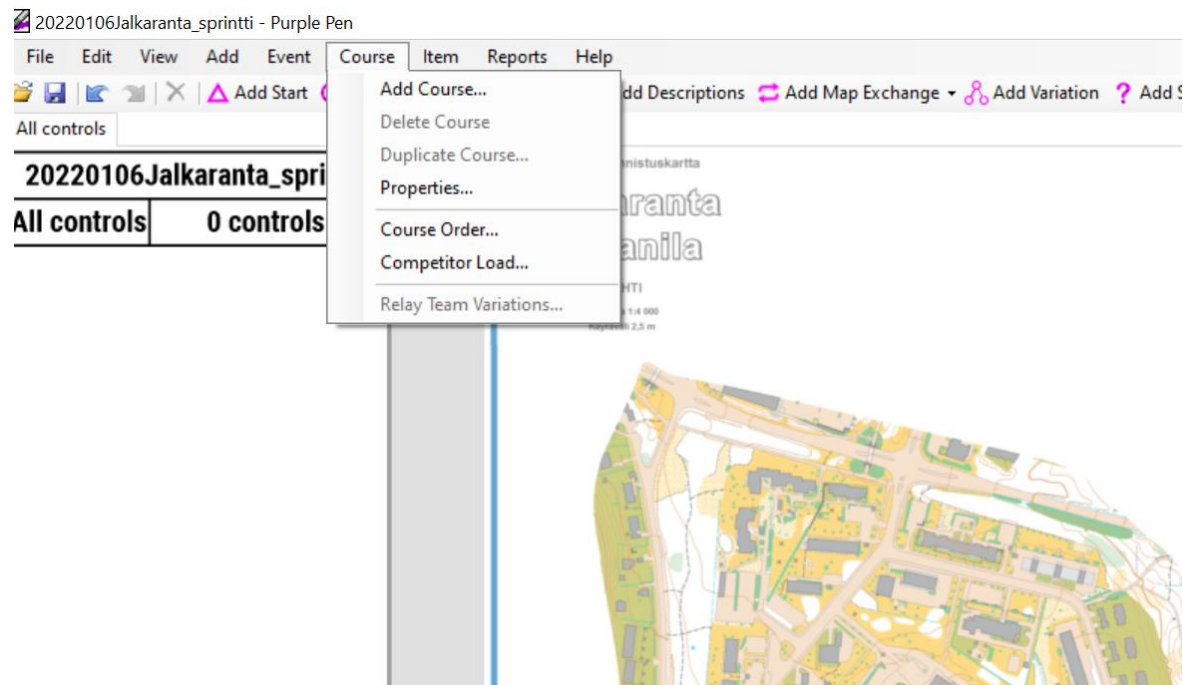
< Back

Finish

Cancel

Purple pen käyttö - Ratasuunnittelu

1. Aloita ratasuunnittelu tekemällä uusi rata. Course – Add Course.
2. Nimeä rata. Valitse OK

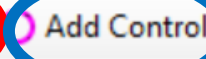

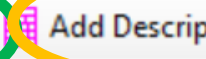

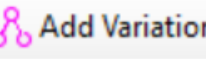
Purple pen käyttö - Ratasuunnittelu

1. Saat lisättyä karttaan

1. K-pisteen (valitsemalla punainen)
2. Rasteja (valitsemalla sininen)
3. Maalin (valitsemalla vihreä)
4. Rastimääritteet (valitsemalla oranssi)

20220106Jalkaranta_sprintti - Purple Pen

File Edit View Add Event Course Item Reports Help

 Add Start Add Control Add Finish Add Descriptions Add Map Exchange Add Variation Add Special Item

All controls A-rata

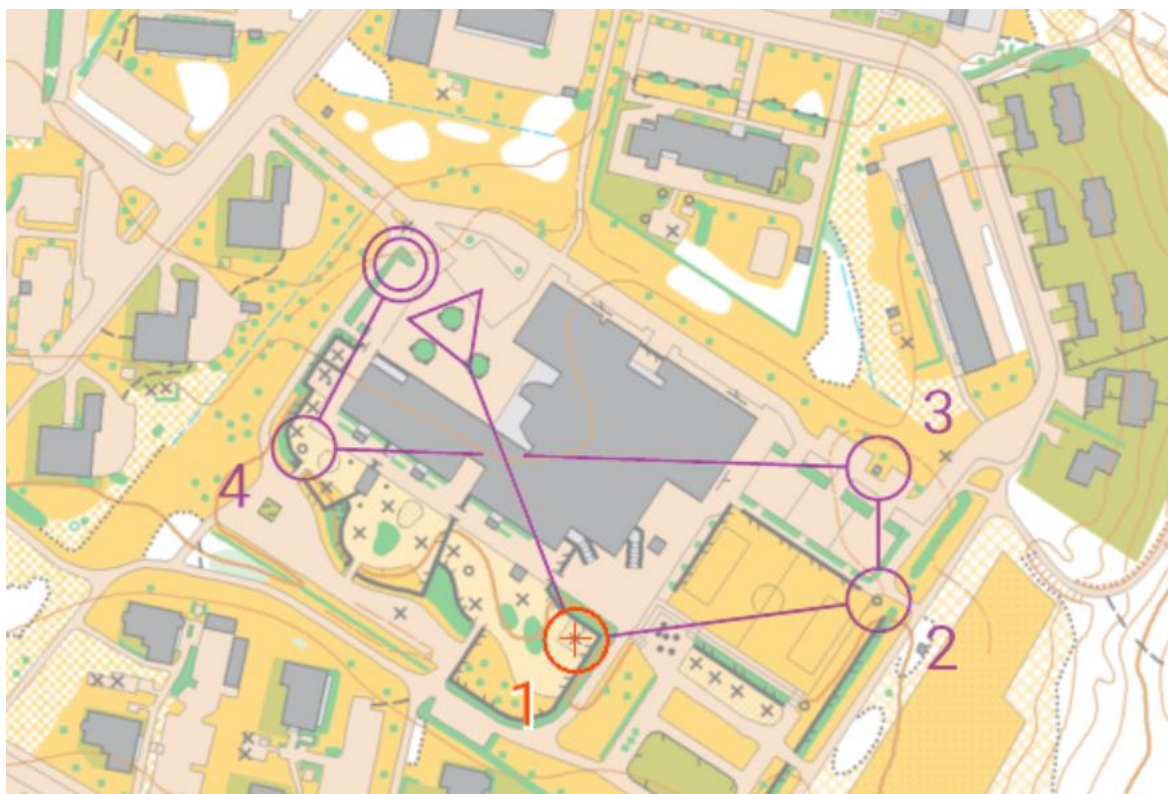
20220106Jalkaranta_sprintti		
A-rata	0,0 km	

Sprinttisuunnistuskartta
Jalkaranta
Tapanila
LAHTI
Mittakaava 1:4 000
Käytävälli 2,5 m

Purple pen käyttö - Ratasuunnittelu

- Radan rasteja voit siirtää valitsemalla rastin ja siirtämällä sitä hiirellä
- Voit lisätä rastin kahden rastin välille valitsemalla rastimääritteestä (sininen) 3. rastin ja tällöin voi lisätä rastin 3. ja 4. rastin väliin

ntrols A-rata

220106Jalkaranta_sprintti

-rata	0,6 km
31	
32	
33	
34	

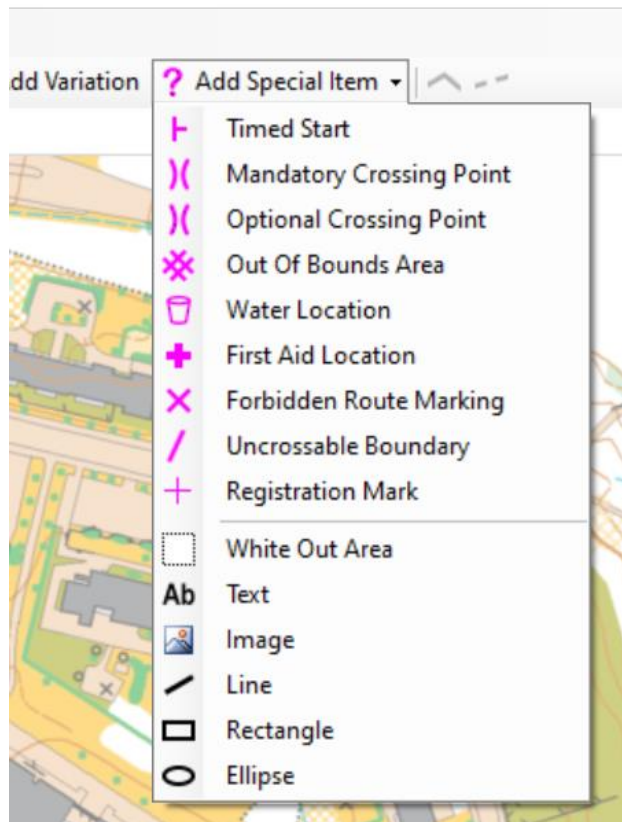
70 m

Descriptions Ordering

Control 33
Position: (146,0, 141,7)
Used in courses:

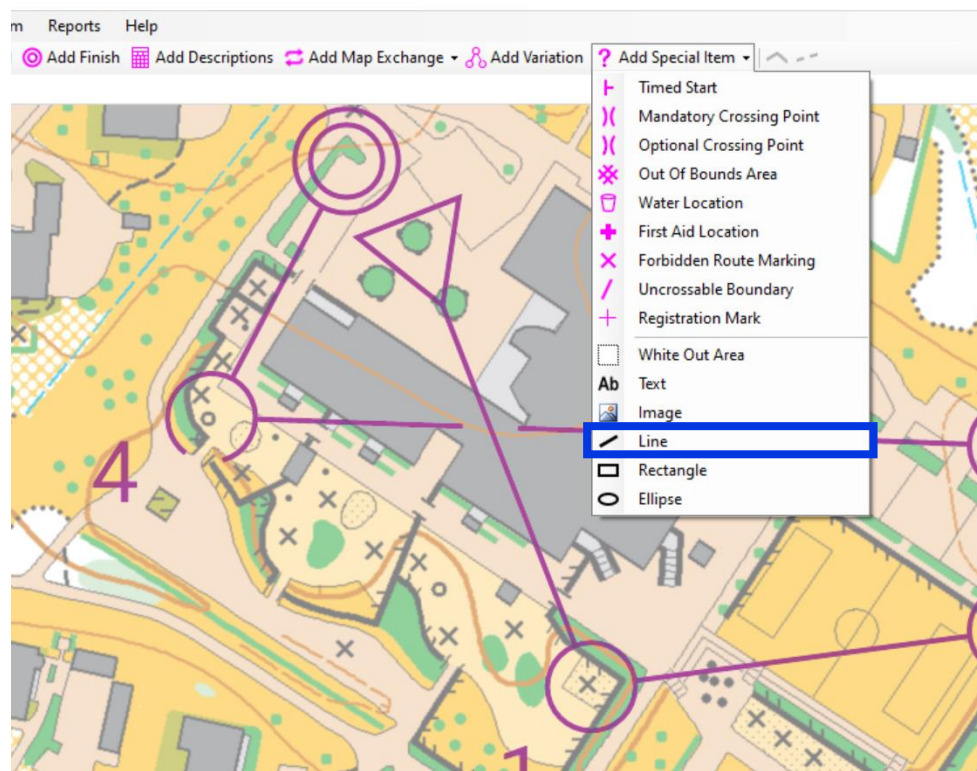
Purple pen käyttö - Ratasuunnittelu

- Saat lisättyä erikoiskohteita (kuten kiellettyjä alueita) valitsemalla Add Special Item.
- Rastimääritteet saat syötettyä klikkaamalla sitä osaa mihin haluat lisätä rastimääritteen. Avautuu rastimäärite valikko, jos voit valita oikean rastimääritteen

Purple pen käyttö - Ratasuunnittelu

- Jos haluat mitata ratasuunnittelun aikana eri reitinvalintojen pituuksia voit valita erikoiskohteista viivan (sininen laatikko), piirtää reitinvalinnan viivalla, viivan pituus näkyy vasemmalla alhaalla (punainen laatikko)

20220106JAIKARANTA_sprintti

A-rata	0,6 km				
▷					
1	31				
2	32				
3	33				
4	34				

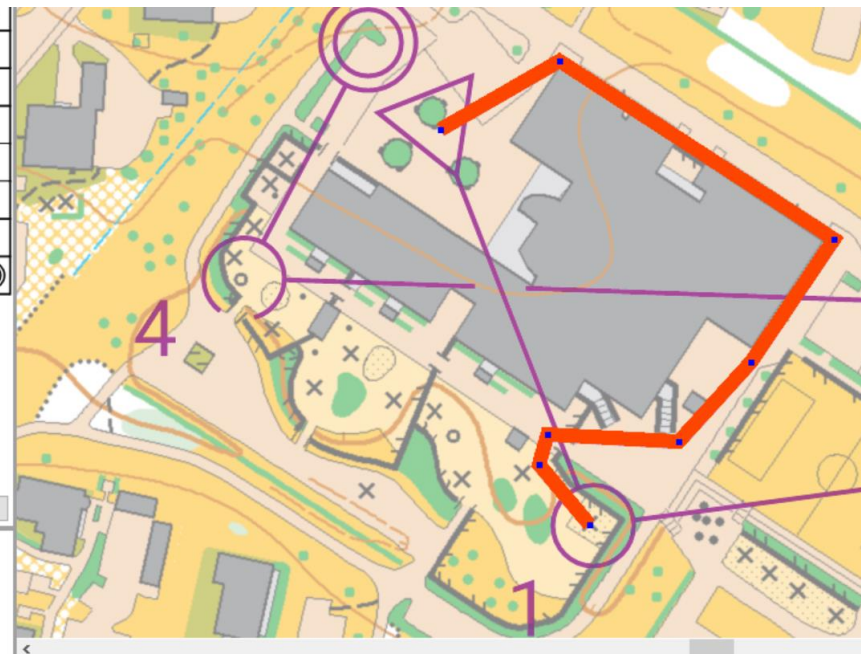
70 m

Descriptions Ordering

Uncrossable Boundary

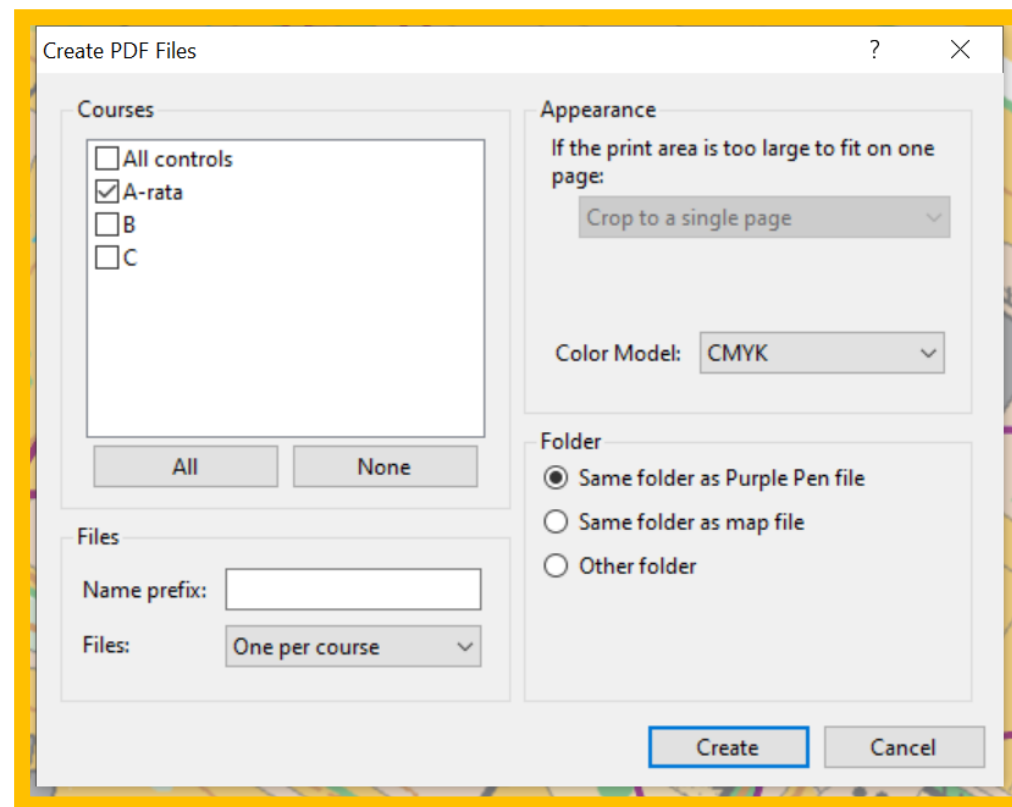
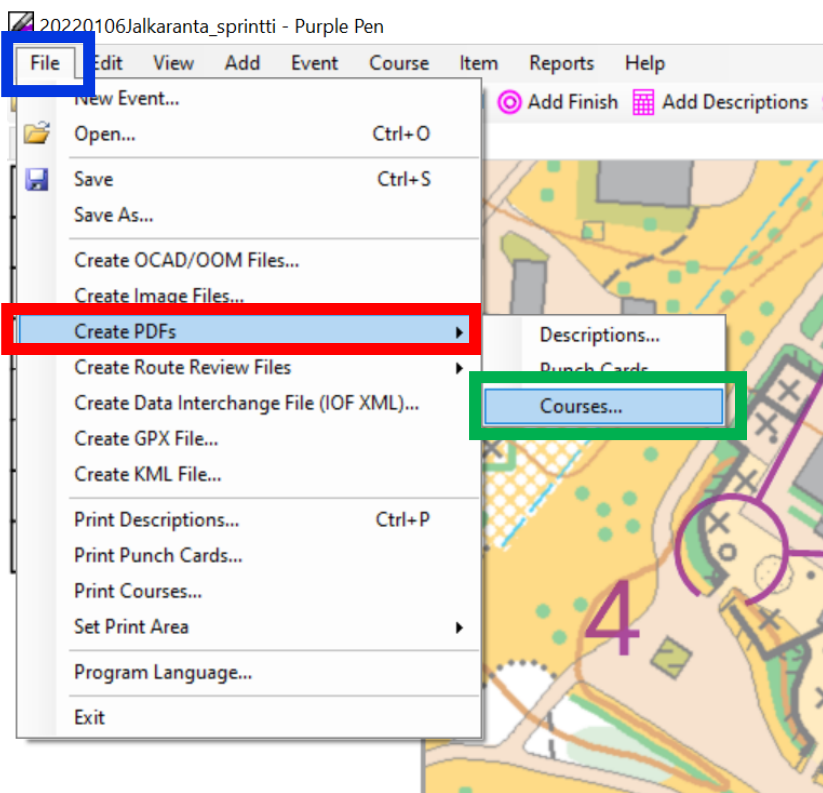
Length: 268 m

Used in courses:
All courses

Purple pen käyttö - Ratasuunnittelu

- Saat vietyä valmiin ratakartan PDF muotoon. File (sininen laatikko) – Create PDFs (punainen laatikko) – Courses (vihreä laatikko)
- Valitse mitkä radat haluat viedä PDFksi. Valitse Create

Yleiset vinkit ratasuunnitteluun

1. Tiedä kenelle suunnittelet rataa.
 - Vaativuustaso taitotason ja iän mukaan. 12 vuotiaalle eri tason rata kuin aikuisurheilijalla
 - Radan pituus
2. Tiedä mihin suunnittelet rataa
 - Harjoitus, kisa, iltarastit?
 - Nuorten harjoituksissa monesti hyvä samasta lähtöpaikasta useita erilaisia lenkkejä.
3. Tavoitteena että jokaisella rastivälillä on tarkoitus
 - Reitinvalintaväli – väli, jossa useampia eri reitinvalinta vaihtoehtoja
 - Hienon maaston alueen käyttö
 - Hienon rastipisteen käyttö
 - Suunnistajalle tehtävää koko ajaksi

Lisäinformaatiota ratasuunnittelu

- Suunnistusliiton ratamestari kirja - <https://sslkoulutus.fi/ratamestarikirja/>
- Seuratason ratamestarin [koulutusdiat](#).